

ERŐSÍTIK A VÉDELMI INNOVÁCIÓT

Fókuszba került az MI és a kvantumtechnológia

Felpörgette a védelmi célú kutatás-fejlesztési együttműködéseket az orosz–ukrán háború, a NATO DIANA-val reagál a helyzetre, és az Európai Unió is fokozza erőfeszítéseit. Az Európai Védelmi Alap keretében az első pályázati körben 1,2 milliárd eurót osztottak szét többek között mesterséges intelligenciához, katonai felhőhöz, kvantumtechnológiához kapcsolódó projektekre, az összeg öt százalékát a forradalmi ötleteket felmutató kkv-k és induló innovatív vállalkozások kapják.

Az orosz–ukrán háború hatására európai országok sora jelentett be számottevő haderőfejlesztési tervet, ezek közül talán az egyik legambiciózusabb program a németeké, akik százmilliárd euróval növelik a hadseregére fordított összeget. Az orosz támadás azonban nem csak a katonákra szánt összeg átgondolását váltotta ki az Európai Unióban, de várhatóan jelentős hatással lesz a kutatás-fejlesztési források felhasználására is, a védelmi szektor által is használható innovációk jóval nagyobb szerephez juthatnak a jövőben.

Forradalmi ötletek

Július végén jelentették be, hogy az Európai Védelmi Alap (European Defence Fund, EDF) keretében az Európai Bizottság 1,2 milliárd eurónyi forrást biztosít összesen 61, széles körű összefogással megvalósuló, védelmi kutatás-fejlesztési projekt-

FORIAS - IZBRF.COM

hez. A finanszírozásra kiválasztott pályázatokon keresztül az EDF olyan, magas szintű védelmi képességekkel kapcsolatos programokat támogat, mint a vadászpilóták, harckocsik és hadihajók következő generációjának fejlesztése, valamint olyan kritikus védelmi technológiák esetén támogatja a kutatás-fejlesztést, mint a katonai felhő, a mesterséges intelligencia, a félvezetők, az űrkutatás, a kibertechnológia vagy az egészségügy. Emellett az egész világot átforgató képes megoldások, különösen a kvantumtechnológiák és az új anyagok terén is előrelépést várnak a kutatók támogatásától, valamint az ígéretes kkv-k és induló innovatív vállalkozások is segítségre számíthatnak. Az 1,2 milliárd eurónyi forrás 5 százaléka ugyanis olyan, forradalmi elképzelések kidolgozására jut, amelyek alapvetően változtathatják meg a védelmi technológiákat.

Az EDF egyébként az orosz-ukrán háború kirobbanása előtt jött létre, a 2021-2027-es időszakra közel 8 milliárd eurónyi forrás áll rendelkezésre az alap keretein belül. Az első támogatások többsége egyébként nem az egyetemi kutatásokra jut, hanem inkább államilag finanszírozott kutatóközpontok kapják őket, amelyek alkalmazott technológiákkal foglalkoznak. Így például van olyan nyertes pályázó, amely extrém magasságokban röpképes, napelemek által működtetett drónok kifejlesztésén dolgozik. Azt eddig is láthattuk, hogy milyen komoly szerepet játszanak a háborúban a drónok. Ha sikerül ilyen eszközöket készíteni, azok lényegében helyettesíthetik a műholdakat, hiszen a légvédelem számára nehezen, vagy egyáltalán nem elérhető módon tudnának információkat továbbítani a csapatok elhelyezkedéséről, mozgásáról.

DIANA-t is bevetik

A háború kirobbanása után pár hónappal a NATO összehangolt, több országot érintő kutatási programot jelentett be, az Egyesült Államok, Ausztrália és az Egyesült Királyság pedig terveket fogalmazott meg a kvantumtechnológia, hiperszonikus eszközök és egyéb területeken zajló közös fegyver-kutatás kiterjesztésére. *Jens Stoltenberg*, a NATO főtitkára jelentette be még áprilisban, hogy az Egyesült Királyság és Észtország közös katonai k+f programnak ad otthont, amely a szövetség kutatóközpontjait fogja össze.

Az Észak-atlanti Védelmi Innovációs Akcelerátor (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic - DIANA) várhatóan erősíteni fogja a védelmi technológiák és beszerzések terén folytatott transzatlanti együttműködést. Az akcelerátor többek között a mesterséges intelligencia, a big data, a kvantumtechnológiák, a biotechnológia, a hiperszonikus technológiák és az űrkutatás területén megvalósuló projek-

FORRÁS: 123RF.COM

tekkel foglalkozik majd. Ahogy *Kalle Laanet* észt védelmi miniszter fogalmazott a DIANA célja az, hogy támogassa a mély technológiákkal foglalkozó vállalatokat, amelyek hozzájárulnak a védelmi erőfeszítésekhez.

Az Egyesült Királyságban az Imperial College London lesz a fogadó szervezet, amely koordinálja a tevékenységeket, valamint létrehoz egy „virtuális piacteret”, amely összeköti az induló vállalkozásokat a befektetőkkel és a beszerzőkkel. A projekt része a NATO szélesebb körű,

1,2 milliárd eurónyi forrás jut összesen 61, széles körű összefogással megvalósuló, védelmi kutatás-fejlesztési projektre.

a katonai kutatási együttműködés fellendítését célzó kezdeményezésének, amely végső soron akár 60 helyszínt is érinthet. Április 6-án a dán DTU kutatóintézet közölte, hogy őket és partnereiket választották ki a NATO kvantumtechnológiákkal foglalkozó koppenhágai teszt-központjának létrehozására.

Szintén április elején jelentette be a Fehér Ház, hogy az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság és Ausztrália vezetői megállapodtak abban, hogy „felgyorsítják a beruházásokat a következő generációs kvantumképessegek biztosítása érdekében”. A kutatás-fejlesztés középpontjában a „helymeghatározás, navigáció és időzítés” áll majd a következő három év kísérletei során. A projekttől remélt kvantumérzékelők komoly előrelépést jelenthetnek a hajók vagy rakéták nagy pontosságú irányításában. ■

IT BUSINESS

